

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ОРФОГРАФІЧНО-ПУНКТУАЦІЙНИЙ ПРАКТИКУМ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

підготовки *БАКАЛАВРА*

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової дисципліни **Орфографічно-пунктуаційний практикум з польської мови** підготовки бакалавра.

Розробник: Юлія Васейко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу;

Вікторія Остапчук, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри полоністики і перекладу.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 10 від 27 серпня 2021 року

Завідувач кафедри:

(проф. Сухарева С.В.)

© Васейко Ю. С., 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Денна форма навчання</i>	<i>Бакалавр</i>	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 3 семестр - 90 / 3		
ІНДЗ: <i>немає</i>		Рік підготовки 2
		Семестр 3
		Лекції 24 год.
		Практичні 22 год.
		Лабораторні
Самостійна робота 38 год.		
Консультації 6 год.		
Польська мова викладання	Форма контролю: <i>залік</i>	

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Юлія Святославівна Васейко

Кандидат філологічних наук

Доцент

Доцент кафедри полоністики і перекладу

+380509111242, vasejko.julia@vnu.edu.ua

Вікторія Вікторівна Остапчук

Кандидат філологічних наук

Старший викладач

Контактна інформація: 0977542372, kwitka25@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Предметом навчальної дисципліни є вивчення загальних відомостей з орфографії та пунктуації сучасної польської мови, вироблення навичок правописної грамотності при оформленні текстів польською мовою, що є необхідним компонентом успішної реалізації процесу комунікації.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підвищення культури писемної мови, а саме вдосконалення правописної грамотності при оформленні текстів польською мовою, що є необхідним компонентом успішної реалізації процесу комунікації. Завданнями курсу передбачено опанування теоретичних відомостей та практичних умінь студентами з таких тем, як: Історія польського правопису; Принципи та основні правила польської орфографії та пунктуації (вживання великої букви, правопис складних іменників, прикметників, часток, прийменників, морфем, слів з u – ó, rz – ź, ch – h, om, on – a, em, en - e, i – j, правила переносу лексем, система розділових знаків польської мови, правила вживання коми, крапки з комою, тире, три крапки, двокрапки, знаків питання, оклику і под. у простих і складних

синтаксичних конструкціях і т. ін.); Засади вивчення орфографічних та пунктуаційних правил, формування умінь їх практичного використання на заняттях польської мови

3. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності

ЗК-1: Здатність вчитися і опановувати нові знання.

ЗК-2: Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті, пропагувати культурні цінності світового значення.

ЗК-3: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього вирішення.

ЗК-4: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

ФК-1: Здатність орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації, об'єктивно її оцінювати, обробляти з метою використання під час аналізу філологічних явищ, послуговуючись сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями.

ФК-2: Здатність оперувати системою інтелектуальних операцій під час інтерпретації мовних явищ.

ФК-3: Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну й мовленнєву компетентності з польської мови.

ФК-4: Здатність формувати у здобувачів освіти комунікативні, мовні, мовленнєві, компетентності з польської мови.

ФК-5: Здатність дотримуватись у професійній роботі принципів доброчесності, компетентності, законності.

Програмні результати навчання:

ПРН-1: Виявляє самостійність і відповідальність у професійній та дослідницькій роботі, здатність працювати у команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

ПРН-2: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-3: Застосовує сучасні інформаційні, комунікаційні, педагогічні технології.

ПРН-4: Знає сучасні принципи, форми, новітні методи, прийоми навчання польської мови.

ПРН-5: Володіє знаннями з фонетики, лексикології, граматики, орфографії, орфоєпії польської мови, уміє їх практично використовувати в освітньому процесі, знає методiku формування мовних компетентностей здобувачів освіти.

ПРН-6: Вільно послуговується у професійній й дослідницькій сферах польською мовою в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), використовує її для реалізації продуктивного міжкультурного порозуміння.

Засвоївши матеріал курсу здобувач освіти:

- застосовуватиме теоретичні знання з орфографії та пунктуації польської мови на практиці під час укладання зразків різних функціональних стилів польської мови мовленнєво грамотно, дотримуючись засад правописної культури;

- коректуватиме письмові тексти польською мовою, виявляти помилки орфографічного та пунктуаційного характеру;

- здійснюватиме письмовий переклад польською мовою зразків художнього, публіцистичного, офіційно-ділового та ін. функціональних стилів з дотриманням необхідних засад польської орфографії та пунктуації;

- навчатиме основних правил польської орфографії та пунктуації на уроках польської мови.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Усьо го	Лек.				Фор.к. / Бали
			Прак.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Podstawowe ortogramy języka polskiego. Zasady nauki ortografii języka polskiego						
<p>Temat 1. Zasady pisowni polskiej. Zasady pisowni wyrazów z ó – u. Sposoby pisemnego utrwalania mowy. Początki kształtowania się ortografii polskiej. Podstawowe zasady ortografii polskiej. Wymiana ó do o lub e. Historyczna pisownia ó. Pisownia ó w zakończeniach: -ów, -ówka, -ówna. Pisownia ó w dopełniaczu liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego i niektórych rzeczowników rodzaju żeńskiego i nijakiego. Pisownia ó na początku wyrazów. Pisownia u w zakończeniach rzeczowników i przymiotników. Pisownia u w zakończeniach czasowników zawierających cząstkę -uj [mimo wymiany na o]. Wyjątki w pisowni u. <i>Zasady nauki pisowni wyrazów z ó-u.</i></p>	5	2	1	2		ДС, Т, РЗ, ІРС 3
<p>Temat 2. Zasady pisowni wyrazów z rz – ż, ch- h. Wymiana rz na r. Pisownia rz po spółgłoskach: b, ch, d, g, j, k, p, t, w. Pisownia rz w zakończeniach: -arz, -erz, -mierz, -mistrz. Wyjątki pisowni rz. Historyczna pisownia rz. Wymowa dwuznaków. Wymiana ż na g. Pisownia ż po l, ł, r. Pisownia ż w niektórych przyrostkach i zakończeniach -aż, -eż. Pisownia ż po n w wyrazach zapożyczonych. Wymiana h na g i ż, z, dz. Pisownia h w nazwach własnych obcego pochodzenia. Historyczna pisownia h. Wymiana ch na sz. Pisownia ch na końcu wyrazu. Pisownia ch w końcówce miejscownika liczby mnogiej. Pisownia ch po s. Pisownia ch w wyrazach zaczynających się od: chl-, chl-, chrz-. Pisownia ch w niektórych wyrazach obcego pochodzenia. <i>Zasady nauki pisowni wyrazów z rz – ż, ch- h.</i></p>	7	2	1	4		ДС, Т, РЗ, ІРС 3
<p>Temat 3. Zasady pisowni ą, on, om, ę, en, em; -ji, -ii, -i,-j; kie-ke, gie – ge, kę, gę, gię. Pisownia zakończenia bezokolicznika. Wymowa ą, ę. Pisownia ą i ę w wyrazach rodzimych. Pisownia ą i ę przed spółgłoskami: f, w, s, z, ś, ź, sz, ż, ch. Pisownia ą i ę przed: p, b, t, d, c, dz, cz, ć, dź, k, g. Pisownia ji, ii, i, j po samogłoskach. Pisownia ji, ii, i, j na początku wyrazu. Pisownia ji, ii, i, j po spółgłoskach c, z, s. Zasady pisowni bezokoliczników. Zasady pisowni kie-ke, gie – ge, kę, gę, gię. <i>Zasady nauki pisowni ą, on, om, ę, en, em; -ji, -ii, -i,-j; kie-ke, gie – ge, kę, gę, gię.</i></p>	5	2	1	2		ДС, Т, РЗ, ІРС 3
<p>Temat 4: Pisownia przedrostków i przyrostków. Pisownia partykuły nie Pisownia przedrostków roz-, bez-, wz-, wez-, ws-, wes-, z-, s-. Pisownia przyrostków -dztw(o), -ctw(o), -wstw(o), -stw(o), -dzk(i), -ck(i), -sk(i). Pisownia nie z różnymi częściami mowy. <i>Zasady nauki pisowni przedrostków i przyrostków, partykuły nie.</i></p>	5	2	1	2		ДС, Т, РЗ, ІРС 2
<p>Temat 5. Zasadny użycia małej i dużej litery. Pisownia wyrazów z dużej litery. Użycie dużej litery ze względów składniowych i graficznych. Użycie dużej litery ze względów znaczeniowych. Imiona własne ludzi i zwierząt. Przewiska, pseudonimy, przydomki. Nazwy dynastyczne. Nazwy święt. Nazwy planet i konstelacji. Nazwy państw, regionów, prowincji, stanów, miast, dzielnic. Nazwy mieszkańców części świata, krajów, członków narodów, prowincji, ras. Nazwy geograficzne i topograficzne. Nazwy instytucji i orderów. Tytuły.</p>	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ, ІРС 4

Użycie dużej litery ze względów uczuciowych i grzecznościowych. <i>Zasady nauki pisowni wyrazów z małej i dużej litery.</i>						
Temat 6. Pisownia łączna lub rozdzielna połączeń wyrazów Pisownia połączeń rzeczowników. Pisownia zestawień i zrostów. Pisownia połączeń przymiotnikowych i przysłówkowych. Pisownia łączna i rozdzielna przyimków. Pisownia łączna lub rozdzielna cząstki -by. <i>Pisownia łączna lub rozdzielna połączeń wyrazów: zasady nauki szkolnej</i>	10	2	2	4	2	ДС, Т, РЗ, ІРС 5
Temat 7. Pisownia z łącznikiem i bez łącznika Pisownia z łącznikiem: przymiotniki złożone, rzeczowniki dwuczłonowe, nazwiska złożone, złożone nazwy geograficzne, złożenia, wyrazy utworzone od skrótowców. Pisownia bez łącznika łączna: przymiotniki i rzeczowniki złożone; pisownia bez łącznika. <i>Pisownia z łącznikiem i bez łącznika: zasady nauki szkolnej</i>	12	2	2	6	2	ДС, Т, РЗ, ІРС 5
Temat 8. Dzielenie wyrazów. Skracanie wyrazów i grup wyrazowych. Pisownia nazwisk Zasady przenoszenia wyrazów. Skróty. Skrótownice. Wyrazy utworzone od skrótowców. Pisownia nazwisk polskich. Nazwy, imiona obce i przyswojone.	12	4	2	6		ДС, Т, РЗ, ІРС 5
Модульна контрольна робота	2		2			МКР 40
Разом за модулем 1.	66	18	14	30	4	70
Змістовий модуль 2. Polski system interpunkcyjny. Zasady nauki interpunkcji języka polskiego						
Temat 1. Ogólna charakterystyka polskiego systemu interpunkcyjnego Funkcje znaków interpunkcyjnych. Składniowy charakter polskiego systemu interpunkcyjnego.	2	2				
Temat 2. Podstawowe znaki interpunkcyjne i zasady ich użycia. Kropka. Średnik. Przecinek. Kropka jako znak interpunkcyjny zamykający wypowiedzenie. Inne funkcje kropki. Kiedy nie stawiamy kropki. Średnik. Zasady użycia średnika. Przecinek. Przecinek między zdaniem podrzędnym i nadrzędnym, w zdaniu współrzędnym, między członami zdania pojedynczego, przecinek przed wyrażeniami wtrąconymi.	12	2	4	4	2	ДС, Т, РЗ, ІРС 5
Temat 3. Podstawowe znaki interpunkcyjne i zasady ich użycia. Wielokropka. Pytajnik. Wykrzyknik. Dwukropka. Myślnik. Nawias. Cudzysłów. Zasady użycia wielokropka. Zasady użycia znaków pytania i wykrzyknienia. Zasady użycia myślnika, nawiasów, cudzysłowu. <i>Zasady nauki interpunkcji języka polskiego</i>	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ, ІРС 5
Модульна контрольна робота	2		2			МКР 20
Разом за модулем 2.	24	6	8	8	2	30
Всього за семестр годин / балів	90	24	22	38	6	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. ВИКОНАТИ ПИСЬМОВО ЗАВДАННЯ:

1. Вставте на місці крапок букви ó – u:

Kr...l, ...cho, pr...ba, wr...żyć, roz...m, koż...ch, g...ra, autob...s, k...zyn, ...lica, podr...żować, r...żny, b...dynek, kwiat...w, r...ża, kr...tki, ...śmiech, tw...rczy, r...ch, b...dowa, mal...tki, si...dmy, opiek...n, ...smy, rys...jesz, ...wczesna, Krak...w.

2. Поясніть правопис слів з ó – u:

Maria bardzo chciała poznać pobliski Kraków. Pewnego dnia po południu zjadła zupę, uczesała się, spakowała do torby ulubioną kanapkę z serem żółtym i udała się na przystanek autobusów. Autobus nadjechał, jednak wiózł turystów, więc nie mógł się zatrzymać, bo był już pełny. Dziewczynka zawołała: Stój! Otwórz drzwi! Bez skutków. Wróciła do domu, była bardzo niezadowolona, smutna. Trudno, miasto królów polskich odwiedzi innym razem (wg <http://polskamowa.blogspot.com/2014/10/o-u.html>).

3. Вставте на місці крапок букви ó – u:

G...rka, m...zeum, ch...ralny, b...dynek, Lw...w, r...wny, ...czennica, str...ż, n...żka, prod...kt, b...r, dr...karz, t...rysta, ż...łty, og...rkowy, cz...wać, b...rza, pł...tno, r...zga, k...pować, przepi...rka, komp...ter, sk...rzany, za...ważyć, tch...rz, kr...lewna, jask...łka, powt...rzenie, ...śmiechać się, m...zg, instr...ment, wł...częga, oł...weczek.

4. Вставте на місці крапок букви rz – ż:

Bu...a, ko...ystny, ...adko, ka...dy, ...łoba, nale...y, d...ewo, mo...e, spo...ywanie, leka..., wie...ba, ...aden, st...echa, węgo..., do...ył, wy...szy, ...ółty, staro...ytny, sabota..., up...ewilejowany, rozsze...yć, ...yłka, ig...yska, odle...eć, dłu...szy, mę...czyzna, leksewa...yć, papie..., krą...yć, go...ki, g...anka, g...biet.

5. Перекладіть польською мовою:

Кожух, жито, життя, річка, ремінь, коридор, тарілка, кожний, залізний, позичка, режисер, жаба, багаж, абажур, Париж, Рим, бежевий, гітарист, прагнути, три, горіх, людоїд, наречена, належить, рис, скаржитися, таксист, поранений, вернісаж, вежа, смужка, вздовж.

6. Вставте на місці крапок букви rz – ż, ó – u:

Mę...czyzna na rowe...e pędził leśną ście...ką. Nagle zaczepił się nogą o ko...enie i przewr...cił się. Ot...epał z k...rzu ...branie i uwa...nie obej...ał rower. P...ed nim jeszcze d...ży odcinek drogi do p...ebycia. Na p...ejeździe kolejowym m...si być bardzo ostro...ny. O t...eciej ma odebrać wa...ną p...esyłkę. Pozostaje bardzo mało czas... (wg <https://www.rutkiewicz.org/?PageId=17&DictationId=307>).

7. Вставте на місці крапок букви rz – ż, ó – u:

R...ża miała mal...tki ogr...dek koło swojego domu. Ró...a ...wielbiała lato, ciepl...tką pogodę, bezchm...rne niebo. Wtedy cz...ła się dob...e, nie było mowy o sm...tku i zad...mie. Spotykała się w ogródk... na pogad...szki ze swoją przyjaci...łką Magdą. W zimowe dni kole...anki równie... chciały się spotykać. Dziadek Magdy organizował dla nich dość często k...lig. Zap...ęgał tr...jkę koni do drewnianych sani, ot...lał wszystkich p...szystym kocem (wg <https://brainly.pl/zadanie/16946674>).

8. Вставте на місці крапок букви ch – h:

Ru..., ...ipopotam, dru..., ...ierar...ia, ...ór, śmie..., ...amak, ko...anie, da..., ...odzić, ...ałwa, ...iszpania, ...ełm, ku...nia, ci...y, ...amować, ...rzest, za...ód, ...łopak, wa...ać się, ...iperpoprawny, ...aos, monar...ia, wę..., ...ory, ...ulajnoga.

9. Перекладіть польською мовою:

Герой, історія, гармонія, архів, хата, муха, гусар, гіпотеза, гасло, гімн, гетьман, хвороба, схід, сховати, хімія, гуртівня, ганьба, чай, хворіти, вухо, горизонт, герб, вишивати, схема, сходи.

10. Перекладіть польською мовою:

Кекс, спікер, напрямок, вогонь, геній, геологія, легенда, покер, жокей, генеза, геніальний, кемпінг, густий, інтелігентний, генерал, диригент, лікоть, інколи, букет, цукерка, керівник, ковбаса.

11. Вставте на місці крапок букви i – j:

Bułgar...a, p...osenka, inteligenc...a, potenc...alny, akompan...ament, orientac...a, Alban...a, za...ąc, s...ano, chem...a, archeolog...a, Szwec...a, Szwajcar...a, rzeźb...arz, niedz...elny, zagub...one, koncentrac...a, kontuz...a, Galic...a.

12. Уставте на місці крапок букви i – j:

Przy...azd, part...a, z...ma, wy...azd, Angl...a, dz...ś, stac...a, c...astko, z...azd, konstytuc...a, rodz...na, z...emia, zadan...e, delegac...a, z...awisko, ob...ad, ses...a, odpow...edzialny, m...e...sce, p...onowy, licenc...a, ta...emnica, bu...ny, op...ekować się, zarab...ać.

13. Уставте на місці крапок букви ch – h:

W drodze powrotnej rozmawialiśmy o znanych Polaka... . To był ...yba ...uragan. Ciocia ...oruje i sama nie wy...odzi z domu. ...łopiec wa...ał się tylko przez ...wilę. Krążek wy...omował przed bramkarzem. Wszystkim dopisywał ...umor. Maria lubi robótki na druta... . Kotki ciągle ...cą jeść. W Łazienka... przy pięknym pomniku Fryderyka ...opina słu...aliśmy muzyki w wykonaniu pianisty z ...in. Punktualnie o szóstej zagrała ...arcerska orkiestra.

14. Утворіть іменники із суфіксами -dztw(o), -ctw(o), -stw(o) та прикметники із суфіксами -dzk(i), -ck(i), -sk(i):

Biedak, górnik, świadek, student, pirat, robak, brat, prostak, przewodnik, kozak, uczestnik, żebrak, chłop, kowal, bohater, autor, krawiec, sąsiad, wojewoda.

15. Перекладіть польською мовою, поясніть орфограми:

Одяг, троянда, шкіра, слюсар, журналіст, дерево, горіх, вухо, наслідок, обговорити, конкурс, захоплення, поліклініка, кохати, пригода, подорож, герой, Голландія, честь, життя, жирафа, змія, різнокольоровий, оскільки, залізний, двір, ретельно, ярмо, шоста, голод, уявити, охарактеризувати, ховати, хірург, хлор, курган, аптекар, письменник, вищий, поразка, позика, гетьман, кидати, пізно, порожній, нагрівати, прилад, вія, перелом, скульптор.

16. Розкрийте дужки:

Nie (podległość), nie (miły), nie (najszybciej), nie (mało), nie (pisać), nie (domagać), nie (prawda), nie (jaki), nie (wolić), nie (przeczytałem), nie (mam), nie (bardzo), nie (twardy), nie (wyższy), nie (mój), nie (pięć), nie (najlepiej), nie (szczęście), nie (zarobiony), nie (raz), nie (cierpliwić), nie (pokój), nie (znajomość), nie (mnie), nie (znosi), nie (taki), nie (długo), nie (ostrożna).

17. Доповніть подані речення словами з nie:

... Kraków zbudowano. ... dymu bez ognia. Nikt ... prorokiem we własnym kraju. Szczęśliwi czasu Żeby kózka ..., to by nóżki Kto pyta, Zgoda buduje, ... rujnuje. ... chodzą parami. Z pustego i Salomon

18. Уставте на місці крапок пропущені букви, розкажіть Ваш улюблений жарт про погоду:

Jaś na lekc...i matematyki pak...je się i wy...odzi. Na...czyciel pyta: Jasi..., gdzie idziesz? Jeszcze trwa lekcja. Jaś odpowiada: Ile razy wy...odzę z domu, mama zawsze mi m...wi, ...ebym wracał, jak zacznie padać. Nie... pan pat...y, jaka ...lewa. T...ryści spotykają w g...rach bacę i pytają: Baco, b...dzie dzisiaj padać? Baco pat...y w niebo i mówi: Nie, dzisiaj nie popada. Nast...pnego dnia turyści znow... spotykają bacę i pytają: Baco, a dzisiaj będzie lać? Baco patrzy w niebo i m...wi: Dzisiaj to będzie lać, ...e ho, ho. Następnego dnia turyści zn...w spotykaj... bacę i pytaj...: Będzie dzisiaj padać, baco? Baco: Nie, dzisiaj nie będzie. Turyści: Baco, a sk...d Ty to wiesz, czy będzie, czy nie? Baco: No bo codzien...ie rano sł...cham pogody w Radi... Zet ([wg https://kawaly.tja.pl/](https://kawaly.tja.pl/)).

19. Уставте на місці крапок пропущені букви, перекладіть українською мовою:

Z jednej strony widnokr...gu wznosiły się niewielkie wzg...rza z ciemniejącymi na nich borkami i gajami; z dr...giej wysoki b...eg Niemna, piaszczystą ścianą wyrastający z zieloności ziemi a koroną ciemnego boru odep...nięty od błękitnego nieba, ogromnym p...łkołem obejmował r...wninę rozległą i gładką, z kt...rej gdzieniegdzie tylko wyrastały dzikie, p...kate gr...sze, stare, k...ywe wie...by i samotne, sł...piaste topole. Dnia tego w słońc... ta piaszczysta ściana miała poz...r p...łobęczy złotej, przepasanej jak p...rp...rową wstęgą tkwiącą w niej warstwą czerwonego marglu. Na świetnym tym tle w zmieszanych z dala zarysach rozpoznać mo...na było dw...r obszerny i w niewielkiej od niego odległości na jednej z nim linii rozciągnięty szereg kilk...dziesięciu dwork...w mały... . Nad niekt...rymi da...ami, w powiet...u czystym i spokojnym wzbijały się proste i tro...ę tylko skł...bione nici dym...w; niekt...re okna świeciły od słońca jak wielkie iskry (E. Orzeszkowa).

20. Перекладіть польською мовою:

Rozcвіtaє, безпека, безпосередньо, розпитати, стиснути, змогти, зчистити, указати, з'їхати, викликати, спізнитися, розлука, спогад, запитати, схопити, розбити, підняти, розчісувати, стерти, розписати, розхитати, сфотографувати, розміняти.

21. Уставте на місці крапок пропущені букви, перекладіть українською мовою:

Spod pag...rka nie większego od ...aty wypływa źr...dło ...eki Białki. W opoczystym gr...ncie wy...łobiło ono kotlinę, gdzie woda ...uczy jak r...j pszcz...ł got...jących się do odlotu. Na p...est...eni mili Białka płynie r...wniną. Lasy, wsie, d...ewa w polu, k...yże na drogach widać jak na dłoni, zmniejszające się w miarę odległości. Okolica wygląda jak okrągły st...ł, w środku kt...rego stoi człowiek niby mu...a p...ykryta niebieskim kloszem. Wolno mu jeść, co znajdzie i czego inni nie zaborą, byle nie ...odził za daleko i zbyt wysoko nie latał. Ale po przejściu mili w stronę poł...dnia znajdujemy inny kraj. Płaskie b...egi Białki wznoszą

się i oddalają od siebie, gładkie pole nab...miewa pag...rkami, ście...ka idzie do g...ry, to spada na d...ł, znowu idzie w g...rę i znowu spada coraz gwałtowniej i częściej. R...wnina znikła, jesteś w wąwozie i zamiast rozległego ...oryzontu spotykasz na prawo i na lewo, p...ed sobą i za sobą wzg...rza wysokie na kilka pięter, łagodne lub spadziste, nagie lub zarosnięte k...akami. Z tego wąwozu p...echodzisz w dr...gi wąw...z, jeszcze dzikszyszy i ciałniejszyszy, potem w trzeciej (B. Prus).

22. Перекладіть польською мовою, доповніть зміст повідомлення, підготуйте розповідь про історію написання гімну України:

“Мазурка Домбровського” (*Mazurek Dąbrowskiego*) – державний гімн Польщі, написаний 1797 року в Італії як пісня польських легіонів під командуванням Яна Домбровського (*Jan Dąbrowski*). Слова написав Юзеф Вибицький (*Józef Wybicki*), автор музики, яка спирається на мотиви народної мазурки, невідомий. “Мазурку Домбровського” створено в один із найтрагічніших періодів польської історії – придушення повстання Тадеуша Костюшка (*Tadeusz Kościuszko*). Пісня долала кордони, швидко стала популярною. Із того часу “Мазурка” завжди супроводжувала поляків як у радісні, так і у важкі для країни хвилини: звучала там, де боролися повстанці й солдати, закликала до бою, вселяла надію, об’єднувала людей, розкиданих по всьому світу. Державним гімном Польщі пісня офіційно стала 26 лютого 1927 року ([wg http://wikiinfo.mdpu.org.ua/i](http://wikiinfo.mdpu.org.ua/i)).

23. Уставте на місці крапок пропущені букви:

Państwo od dawna siedzieli za granicą, dom stał p...stkami, więc lokaj p...esiadywał na dr...giej stronie u panny pokojowej. Janko, p...uczajony w łop...chach, pat...ył j...ż od dawna p...ez otwarte szerokie d...wi na cel wszystkich swych po...adań. Księ...yc właśnie na niebie był pełny i wchodził ...kośnie p...ez okno do kredens..., odbijając je w kształcie wielkiego jasnego kwadrat... na p...eciwniejszej ścianie. Ale ten kwadrat zbli...ał się powoli do sk...ypiec i w końc... oświetlił je z...pełnie. W...wczas w ciemnej głębi wydawało się, jakby od nich biła światłość srebrna; szczeg...lniej wypukłe zgięcia oświecone były tak mocno, że Janek ledwie m...gł pat...eć na nie (*H. Sienkiewicz*).

24. Розкрийте дужки:

(P, p)olska, (K, k)rakowianin, (W, w)ielkanoc, (B, b)iałoruski, (B, b)iałorusin, (W, w)isła, (Rz, rz)eka, (U, u)lica, (J, j)an (M, m)atejko, (S, s)tyczeń, (F, f)iat, (W, w)esele, (O, o)berek, (G, g)recki, (Ch, ch)ińczyk, (K, k)ura, (O, o)rganizacja (N, n)arodów (Z, z)jednoczonych.

25. Перекладіть польською мовою:

Якби я мав час, то прочитав би це оповідання. Якби була гарна погода, вони б приїхали до нас у село. Якби ти зателефонував до свого товариша, то знав би домашнє завдання. Якби дівчата вивчили цю пісню, то б добре виступили на концерті. Якби ти мене поважала, то ніколи б не образила. Якби хлопці добре підготувалися до матчу, то виграли б. Якби ви були пунктуальними, то не мали б стільки проблем у житті. Якби ти більше часу проводила на свіжому повітрі, то б мала кращий вигляд.

26. Вставте розділові знаки у поданому тексті:

Najbardziej niebezpieczne są emocje ponieważ one obsesyjnie szukają jakiegokolwiek formy ekspresji są niecierpliwe, nie mogą czekać żeby stworzyć coś nowego, swoistego wpadają więc z rozpędu w utarte formy. Musisz wyobrazić sobie twarz ukochanej osoby tak mocno tak potężnie żeby aż mieć wrażenie że to ty nosisz tę twarz że to twoja twarz wtedy wszystkie jej myśli staną się twoje Cierpienie płynie zawsze z poczucia niemocy i ograniczenia Świat jest pełnym cierpienia więzieniem skonstruowanym tak, że aby przeżyć trzeba zadawać ból innym Żadna mądrość na koniec nie jest tyle warta co milczenie tam po drugiej stronie na początku Miłość to najbardziej przeceniane uczucie świata a przecież w gruncie rzeczy niedorzeczne bo biorące się z wewnętrznego pomieszania. ... kto czuje Gniew a nie działa szerzy zarazę Zło nie jest złe samo w sobie lecz wydaje się takie tylko w oczach człowieka Być niecierpliwym to znaczy nigdy nie żyć naprawdę a być zawsze w przyszłości w tym co się wydarzy ale czego przecież jeszcze nie ma Gniew zawsze pozostawia po sobie wiele pustego miejsca w które natychmiast jak powódź wlewa się smutek i płynie wielką rzeką bez początku i końca Świat nie jest człowiekowi przyjazny i jedyne co da się zrobić to znaleźć dla siebie i bliskich muszlę i tam trwać, aż do uwolnienia (*O. Tokarczuk*).

27. Підготуйте презентацію на тему:

- Podstawowe zasady pisowni polskiej.
- Podstawowe zasady interpunkcji polskiej.
- Podstawowe zasady nauki pisowni polskiej.
- Podstawowe zasady nauki interpunkcji polskiej.

28. Розробіть 10 практичних завдань, котрі б дозволили на практиці (на уроках польської мови) застосувати знання з орфографії та пунктуації польської мови.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ Й ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ:

Для виконання завдань з циклу «Самостійна робота» необхідно:

- повторити теоретичний матеріал, котрий опрацьовували студенти разом з викладачем на лекційний та практичних заняттях з курсу;
- при виконанні завдань обов'язково дотримуватись засад доброчесності: подавати лише перевірений ілюстративний матеріал, правильні бібліографічні відомості, зазначити ресурси, котрі Ви використовуєте;
- практичні завдання можна оформляти у друкованій формі або написаній від руки;
- не потрібно переписувати завдання, слід відразу давати на нього відповідь;
- при перекладі не варто користуватися онлайн перекладачами, натомість перекладними, тлумачними словниками;
- презентація повинна містити щонайменш 15 слайдів з теоретичною інформацією, ілюстраціями, завданнями і под.;
- бібліографічні покликання подавати у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера джерела та сторінки [1, с. 39] чи без зазначення сторінки, якщо йдеться про працю загалом [1]; між скороченням «с.» і номером сторінки ставити нерозривний пробіл; покликання на кілька наукових студій потрібно оформляти так: [4, с. 55; 10, с. 15] або так: [4; 6; 10]; автора чи назву джерела ілюстративного матеріалу подавати в круглих дужках (А. Mickiewicz);
- бібліографічний список оформляти [за вимогами](#).

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Увесь навчальний процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання ([деталі за посиланням](#))..

Студент повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та свої колеги, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення модульних робіт, заліків, екзаменів і под.

Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час. Письмові завдання, творчі проєкти і под. слід подати на перевірку у визначений викладачем час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт.

Обов'язково потрібно дотримуватися засад академічної доброчесності відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#): під час виконання завдань не можна привласнювати собі результати інтелектуальної діяльності інших осіб, при оформленні результатів своєї праці потрібно подавати покликання на розвідки, котрими послуговувалися у ході підготовки матеріалів, зазначити ресурси, якими користувалися; варто уникати онлайн перекладачів; не можна підтасовувати факти, ілюстративний матеріал, бібліографічні відомості, не допускається користування шпаргалками під час виконання самостійних, модульних робіт, виконання тестів.

Якщо студент не має заборгованості з тем, винесених на оцінювання, та отримав протягом семестру не менше 75 балів, то одержує відповідний підсумковий бал – добре (75-81), дуже добре (82-89), відмінно (90-100). У випадку, коли студент отримав менше як 75 балів або хоче покращити результат, то складає залік згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом Волинського національного університету.

Якщо студент не склав залік з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі.

**Під час вивчення вибіркового курсу визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового курсу як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані [подані за посиланням](#).*

7. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль успішності студента (залік) матиме дві частини: 1) тестове опитування знань студентів з орфографії та пунктуації польської мови (40 тестів, кожен з яких оцінюється на 1 бал); 2) диктант (20 балів).

Питання, які виносяться на залік:

1. Zasady pisowni polskiej.
2. Zasady pisowni wyrazów z ó – u.
3. Zasady pisowni wyrazów z rz – ż.
4. Zasady pisowni wyrazów z ch- h.
5. Zasady pisowni ą, on, om, ę, en, em.
6. Zasady pisowni -ji, -ii, -i, -j.
7. Zasady pisowni kie-ke, gie – ge, kę, gę, gię.
8. Pisownia przedrostków i przyrostków.
9. Pisownia partykuły nie.
10. Zasady użycia małej i dużej litery.
11. Pisownia łączna lub rozdzielna połączeń wyrazów
12. Pisownia z łącznikiem i bez łącznika.
13. Dzielenie wyrazów.
14. Skracanie wyrazów i grup wyrazowych.
15. Pisownia nazwisk.
16. Funkcje znaków interpunkcyjnych.
17. Składniowy charakter polskiego systemu interpunkcyjnego.
18. Kropka jako znak interpunkcyjny zamykający wypowiedzenie.
19. Średnik. Zasady użycia średnika.
20. Przecinek. Przecinek między zdaniami podrzędnym i nadrzędnym, w zdaniu współrzednym, między członami zdania pojedynczego, przecinek przed wyrażeniami wtrąconymi.
21. Zasady użycia wielokropka.
22. Zasady użycia znaków pytania i wykrzyknienia.
23. Zasady użycia myślnika, nawiasów, cudzożyłowa.
24. Zasady nauki ortografii i interpunkcji na lekcjach języka polskiego.

8. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Васейко Ю. Польська мова. Луцьк, 2021. 268 с.
2. Васейко Ю., Касянчук Н. Особливості практично-орієнтованої підготовки учителів іноземних мовна прикладі реалізації ОПП «Середня освіта. Польська мова». *Волинська філологічна: текст і контекст: зб. наук. пр. / уряд. Т. П. Левчук. Луцьк: Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, вип. 30, 2020. С.177-185.*
3. Войцева О. Польська мова. Відкрий таємниці польської мови. Чернівці : Букрек, 2018. 272 с.
4. Єрмола В. Польська мова. Початковий курс. Київ : Арії, 2015. 256 с.
5. Lipińska E. Nie ma róży bez kolców : ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców. Kraków : Universitas, 2014. 244 s.
6. Lipińska E., Dąbska E. G. Pisać jak z nut. Kraków : Universitas, 2016. 455 s.

7. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Kraków : Universitas, 2013. 464 s.
8. Zarych E. Ortografia polska w ćwiczeniach dla obcokrajowców. Kraków : Prolog, 2016. 162 s.
9. Mały słownik języka polskiego / red. L. Sobol. Warszawa : PWN, 1993. 1181 s.
10. Słownik ortograficzny języka polskiego wraz zasadami pisowni i interpunkcji / opr. M. Szymczak. Warszawa, 1995. 910 s.
11. Słownik języka polskiego / red. W. Doroszewski. T. I – XXI. Warszawa : PWN, 1997.
12. Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami/red. A. Kłosińskiej in. Warszawa: PWN, 2019. 840.
13. Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji/red. E. Polański. Warszawa: PWN, 2019. 1030 s.
14. Wielki słownik wyrazów bliskoznacznych PWN/red. M. Bańko. Warszawa: PWN, 2013. 1012 s.
15. Wielki słownik poprawnej polszczyzny/red. A. Markowski. Warszawa:PWN, 2019. 1708 s.
16. <https://język-polski.pl/>
17. <https://polski.pro/www.e-polish.eu/>
18. <https://sjp.pwn.pl/>